

**Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра обліку і аудиту**

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ
РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ**

МАРГІТИЧ НАТАЛІЯ МИХАЙЛІВНА

Студентка IV-го курсу
Освітня програма «Облік і оподаткування»
Ступінь вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ
Протокол № 10 /27 жовтня 2021 року

Науковий керівник:

Макарович Вікторія Костянтинівна
кандидат економічних наук, доцент

Завідувач кафедру _____ :

Бачо Роберт Йосипович
доктор економічних наук, професор

Робота захищена на оцінку _____, «___» _____ 2022 року
Протокол № _____ / 2022

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Кафедра обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ
РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ**

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Виконав: студентКА IV-го курсу
Маргітч Наталія Михайлівна
Освітня програма «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: **Макарович Вікторія Костянтинівна**
кандидат економічних наук, доцент

Рецензент: **Рацин Корнелія Костянтинівна**
Головний бухгалтер ТОВ «ТЕК Західтранссервіс»

Берегове
2022

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Számvitel és Auditálás Tanszék

**A VÁLLALKOZÁS PÉNZÜGYI EREDMÉNYÉNEK SZÁMVITELE ÉS
ELEMZÉSE**

TEK ZAKHIDTRANSSEVIS KFT

Szakedolgozat

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Márgitics Natália

IV. évfolyamos hallgató

Képzési program: Számvitel és adóügy

Témavezető: dr. Makarovics Viktória

PhD, egyetem docense

Recenzens: Rácín Kornelij

Főkönyvelő TEK ZÁHIDTRÁNSZSERVISZ KFT

Beregszász – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА..	10
1.1. Фінансові результати як об'єкт бухгалтерського обліку.....	10
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку фінансових результатів підприємства.....	23
1.3. Теоретичні аспекти аналізу фінансових результатів підприємства..	32
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА	38
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	38
2.2. Синтетичний та аналітичний облік фінансових результатів підприємства.....	54
2.3. Напрями удосконалення обліку фінансових результатів підприємства в сучасних умовах господарювання.....	58
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	63
3.1. Аналіз динаміки і структури фінансових результатів підприємства...	63
3.2. Аналіз показників рентабельності підприємства та пошук резервів їх збільшення.....	65
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	72
ДОДАТКИ	75
АНОТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	
АНОТАЦІЯ УГОРСЬКОЮ МОВОЮ	
АНОТАЦІЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	

TARTALOM

BEVEZETÉS	6
BEVEZETÉS MAGYAR NYELVEN	8
FEJEZET I. A VÁLLALKOZÁS PÉNZÜGYI EREDMÉNYEINEK ÉS SZÁMVITELI ELMÉLETÉNEK ALAPJAI	10
1.1. A pénzügyi eredmények, mint a számvitel tárgya	10
1.2. A vállalkozás pénzügyi eredményeinek szabályozása.....	23
1.3. A vállalkozás pénzügyi eredményeinek elemzésének	32
FEJEZET II. A VÁLLALKOZÁS PÉNZÜGYI EREDMÉNYEINEK SZÁMVITELI MÓDSZERTANA	38
2.1. A vállalkozás szervezeti és gazdasági jellemzői.....	38
2.2. A vállalkozás pénzügyi eredményeinek szintetikus és analitikus elszámolása.....	54
2.3. A vállalkozás pénzügyi eredményeinek elszámolásának a javítása	58
FEJEZET III. A VÁLLALKOZÁS PÉNZÜGYI EREDMÉNYEINEK ELEMZÉSI MÓDSZERE	63
3.1 A vállalkozás pénzügyi eredményének dinamikája és szerkezetének elemzése	63
3.2. Vállalkozás jövedelmezőségi mutatójának elemzése és tartalékok keresése, azok növelése	65
KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK	67
KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK MAGYAR NYELVEN	69
FELHASZNÁLT IRODALOM	71
MELLÉKLETEK	74
ANNOTÁCIÓ UKRÁN NYELVEN	
ANNOTÁCIÓ MAGYAR NYELVEN	
ANNOTÁCIÓ ANGOL NYELVEN	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Фінансові результати є кінцевим результатом діяльності підприємства. Кожна компанія прагне отримувати максимальну суму прибутку, тому дуже актуальним є дослідження особливостей обліку та проведення аналізу фінансових результатів задля підвищення якості облікового відображення операцій та виявлення резервів.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у теоретичному та практичному обґрунтуванні методики обліку та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.

Для досягнення поставленої мети, нами сформовано наступні **завдання:**

- ✓ розкрити сутність фінансових результатів як об'єкту обліку;
- ✓ охарактеризувати нормативно-правове регулювання обліку фінансових результатів;
- ✓ окреслити роль аналізу фінансових результатів діяльності підприємства;
- ✓ дослідити синтетичний та аналітичний облік фінансових результатів на ТОВ «ТЕК ЗТС»;
- ✓ окреслити напрями удосконалення обліку фінансових результатів діяльності підприємства;
- ✓ провести аналіз динаміки та структури фінансових результатів діяльності підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні підходи облікового відображення фінансових результатів діяльності підприємства та їх аналіз.

Об'єктом дослідження виступають фінансові результати ТОВ «ТЕК Західтранссервіс».

Методи дослідження. Під час написання кваліфікаційної роботи використовувались методи пояснення, класифікації, індукції, дедукції, порівняння, аналізу, синтезу, узагальнення та інші.

Практичне значення одержаних результатів. В кваліфікаційній роботі розкрито економічний зміст фінансових результатів; здійснено огляд нормативно-правового забезпечення обліку фінансових результатів; окреслено місце та роль аналізу фінансових результатів діяльності підприємства; охарактеризовано методику бухгалтерського обліку фінансових результатів; обґрунтовано напрями удосконалення облікового відображення фінансових результатів; здійснено аналіз фінансових результатів.

За результатами досліджень сформовані пропозиції щодо удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів. Рекомендації та пропозиції, викладені в кваліфікаційній роботі, спрямовані на використання в практичній діяльності суб'єктів господарської діяльності, аналітиками, аудиторами та науковцями, які вивчають дану проблематику.

Структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку літератури та додатків.

В Першому розділі розкрито сутність фінансових результатів як об'єкту бухгалтерського обліку, нормативно – правове регулювання обліку фінансових результатів та роль аналізу фінансових результатів.

В другому розділі розкрито організаційну характеристику ТОВ «ТЕК ЗТС», методику облікового відображення фінансових результатів діяльності ТОВ «ТЕК ЗТС», напрями удосконалення обліку фінансових результатів.

В третьому розділі проведено аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «ТЕК ЗТС».

Інформаційною базою. Під час виконання кваліфікаційної роботи використовувались нормативно-правова література, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, монографічні видання, Інтернет джерела та практичний матеріал ТОВ «ТЕК ЗТС».

Bevezetés

A kutatási téma relevanciája. A pénzügyi eredmény a vállalkozás végeredménye. Minden vállalat arra törekszik, hogy a maximális nyereséget érje el, ezért nagyon fontos a számvitel és a pénzügyi eredmények tanulmányozása.

A kutatási eredmények során javaslatok születnek a pénzügyi eredmények elszámolásának és elemzésének javítására. A szakdolgozatom rögzítettem különféle javaslatokat, amelyekkel különböző gazdasági társaságok, elemzők, könyvvizsgálók és tudósok foglalkoznak.

A munkám célja a vállalkozás pénzügyi eredményeinek elszámolási és elemzési módszerének elméleti és gyakorlati megalapozása.

A célom elérése érdekében a következő feladatokat alakítottam ki:

- ✓ Feltárni a pénzügyi eredmények, mint a számviteli tárgy lényegét
- ✓ Elemezni a pénzügyi eredmény elszámolásának jogi szabályozását
- ✓ Felvázolni a vállalkozás pénzügyi teljesítményének elemzését
- ✓ Megvizsgálni a pénzügyi eredmények szintetikus és analitikus elszámolását
- ✓ Megvizsgálni azokat a területeket, amelyek segítségével javítható a vállalkozás pénzügyi eredményeinek elszámolása
- ✓ Elemezni a vállalkozás pénzügyi eredményeinek dinamikájának és szerkezetét

A kutatás tárgya a vállalkozás pénzügyi eredményeinek elemzése, elméleti és gyakorlati megközelítése.

A kutatás tárgya a pénzügyi eredmények feltárása a „TEK ZAKHIDTRANSZSERVIS” Kft-nek.

Kutatási módszerek. A munkám megírása során magyarázó, osztályozási, indukciós, dedukciós, összehasonlítási, elemzési, szintézis, általánosítás és egyéb módszereket alkalmaztam.

A kapott eredmények gyakorlati jelentősége. A pénzügyi eredmények gazdasági tartalma a munkámban tártam fel; a pénzügyi eredmények szabályozási és jogi áttekintését, körvonalazódik a vállalkozás tevékenységének pénzügyi

eredményeiben; jellemzi a pénzügyi eredmények elszámolásának módját; a pénzügyi eredmények számviteli tükrözésének irányait; a pénzügyi eredmények elemzését végzik. A kutatási eredmények alapján javaslatok születtek a pénzügyi eredmények elszámolásában és elemzésében.

A munkám szerkezetének felépítése. Szakdolgozatom felépítése bevezetésből, három fejezetből, következtetésből, irodalomjegyzékből és mellékletből áll.

Az első fejezet feltárja a pénzügyi eredmények mint a számviteli tárgy lényegét, a pénzügyi eredmények elszámolásának jogi szabályozását, valamint a pénzügyi eredmények elemzésének szerepét.

A második fejezet feltárja az „TEK ZAKHIDTRANSSERVIS” Kft-nek szervezeti jellemzőit, az „TEK ZAKHIDTRANSSERVIS” Kft-nek a pénzügyi eredményeinek elszámolását, a pénzügyi eredmények javításának.

A harmadik fejezetben a „TEK ZAKHIDTRANSSERVIS” Kft-nek pénzügyi eredményeinek elemzésére kerül sor.

Információs bázis. A munkám során a normatív és jogi szakirodalmat, hazai és külföldi tudósok tudományos munkáit, monográfiákat, internetes forrásokat és a „TEK ZAKHIDTRANSSERVIS” Kft-nek a gyakorlati anyagait használtam fel.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1. Фінансові результати як об'єкт бухгалтерського обліку

Головною метою створення та подальшої діяльності будь-якого господарюючого суб'єкту, не залежно від виду його діяльності чи форми власності, є отримання кінцевого фінансового результату, тобто прибутку. Фінансовий результат - це прибуток або збиток який отримує господарюючий суб'єкт внаслідок своєї діяльності. Таким чином, фінансовий результат є одним з найважливіших економічних показників, який узагальнює усі результати господарської діяльності та надає комплексної оцінки ефективності цієї діяльності [1]

Як бачимо, поняття фінансового результату тісно пов'язане з поняттями прибутків і витрат.

Відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" фінансовий результат (прибуток або збиток) повинен визначатися і відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності згідно з принципом нарахування та відповідності доходів та витрат. Отже, відповідно до вищезазначеного принципу, для визначення фінансових результатів звітного періоду необхідно зіставляти доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів [1].

При цьому доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів. Тобто, якщо доходи суб'єкта господарської діяльності перевищують витрати, що були здійснені для отримання цих доходів, то він отримує позитивний фінансовий результат (прибуток), у разі, коли витрати більші за доходи господарюючий суб'єкт отримує негативний фінансовий результат (збитки) [1].

Як економічна категорія фінансові результати визначаються як різниця між сукупною виручкою та сукупними витратами підприємства. Перевищення валових сукупної виручки над сукупними витратами стає можливим завдяки створення додаткової вартості. Додаткова вартість виступає у вигляді збільшення вартості товару відносно витрат на його виробництва, як прирощування всього авансованого капіталу. Закон додаткової вартості діє всіх стадіях виробничого процесу [1].

Таким чином, основоположними поняттями фінансових результатів як економічної та бухгалтерської категорії є поняття доходів і витрат.

Щодо економічної вигоди, то згідно з Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" вона визначається як потенційна можливість отримання підприємством грошових коштів від використання активів - це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або Витрати збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками) [1].

Але, слід зазначити, що в економічній теорії існують різні підходи до визначення доходів та витрат. Відповідно до теорії альтернативного підходу доходи підприємства поділяються реальні (фактичні) та альтернативні. Реальні (фактичні) доходи за цією теорією визначаються як валова виручка підприємства від реалізації товарів, робіт, послуг (тобто у разі здійснення звичайної діяльності).[1]

Альтернативні ж доходи визначаються величиною можливого доходу, який підприємство отримає у разі зміни своєї діяльності (наприклад, кошти підприємства не будуть витрачені на придбання сировини, а вносяться на депозитний банківський рахунок або інвестуються у акції інших підприємств). Порівнюючи обидва види доходів підприємство визначає найбільш оптимальний напрямок своєї діяльності, який забезпечує найбільший дохід при рівних витратах коштів підприємства. Під час порівнянні зазначених доходів їх величину, як правило, помножують на

ймовірність отримання цього доходу, що дозволяє врахувати підприємницький ризик за видами діяльності, які порівнюються [1].

Щодо витрат підприємства, то в економічній теорії існує їх розподіл на зовнішні (явні) і внутрішні (скриті). До зовнішніх витрат належать платежі зовнішнім (відносно підприємства) постачальникам. Отже, різниця між сукупною виручкою та зовнішніми витратами дорівнює величині бухгалтерського прибутку, але при цьому не враховуються скриті витрати, до яких належать витрати на ресурси, належні самому підприємству. Таким чином, якщо вилучити з величини бухгалтерського прибутку внутрішні витрати, то визначена величина буде складати економічний прибуток підприємства [1].

Всі підприємства однієї галузі придбають необхідні ресурси на ринку факторів виробництва, де ціни не залежать від даних суб'єктів господарської діяльності, а формуються за об'єктивним механізмом ринкової кон'юнктури (окрім ринків з різним ступенем монополізації), тому кожне підприємство сплачуватиме рівні суми за рівні обсяги будь-якого ресурсу, аби отримати цей ресурс у своє підпорядкування. Це означає, що явні витрати за втраченими можливостями підприємств однієї галузі на одиницю продукції виступають рівними [1].

Щодо скритих витрат, які визначаються віддачею капітальних ресурсів та підприємницької здатності, то в умовах конкуренції прагнення кожного підприємства не допустити переваги конкурентів повинно привести галузь до стану, коли жодне з підприємств не буде мати односторонніх вигод. В цьому випадку віддача всіх ресурсів рівна на всіх підприємствах, а економічний прибуток дорівнює нулю і носить назву "нормального прибутку", отримання якого достатньо для того, щоб залишитися в галузі [1].

Це означає, що в умовах абсолютної конкуренції, коли галузь знаходиться у рівновазі, витрати втраченої можливості кожного підприємства галузі співпадають з їхньою сукупною виручкою, і економічний прибуток всіх підприємств дорівнює нулю. За рівноважного

стану всі основні показники, які формують попит та пропозицію на товарнім ринку (пропозиція ресурсів, ступень розвитку технології, рівень доходів споживачів, тощо) залишаються незмінними.[1]

Будь-які відхилення від рівноваги, викликані діями одного з підприємств, яке, наприклад, застосувало декілька новацій, через що і отримало економічний прибуток, в довгостроковому періоді усуваються через вхід до галузі інших підприємств. Галузь, яка знаходиться в рівновазі, абсолютно статична, всі вчинки підприємств можна передбачити, будь-який ризик відсутній.[1]

В цьому зв'язку існування чистого прибутку зазначена економічна теорія пояснює віддачею специфічного ресурсу підприємницьких здатностей.

Прибуток виступає винагородою, яку отримує підприємець. Це плата за те, що він організовує виробництво, керує їм, упроваджує інновації, несе ризик. Виконуючи свої функції, підприємець забезпечує перевищення виручки (доходу) від реалізації продукції над витратами на її виробництво і реалізацію.[1]

Відповідно до економічної теорії маржиналізму доходи, витрати та відповідно, фінансовий результат є функціями від обсягу виробництва. При цьому за умов чистої конкуренції збільшення обсягу випуску не гарантує підприємству збільшення прибутку, оскільки обсяг реалізації продукції на ринку чистої конкуренції є зворотною пропорцією до ціни одиниці продукції.[1]

Згідно з цією теорією існує лише один обсяг виробництва, який забезпечує найбільший економічний ефект, тобто найбільшу прибутковість. Для визначення такого обсягу виробництва використовуються поняття граничних витрат та граничного доходу, які дорівнюють питомій вазі приросту відповідно витрат та доходу при збільшенні (зменшенні) обсягу випуску продукції на визначену фіксовану величину, що обумовлена виробничою та технологічною структурою підприємства. Найбільший фінансовий результат може бути досягнутий при обсягу виробництва, на

якому встановлюється рівновага між граничним доходом та граничними витратами підприємства [1].

Класифікація фінансових результатів. Існує досить багато класифікаційних критеріїв щодо фінансових результатів.

1. За значенням підсумкового результату господарювання розрізняють:

- позитивний фінансовий результат - прибуток;
- негативний фінансовий результат - збиток.

2. У розрізі видів діяльності виділяють:

● фінансовий результат від звичайної діяльності (операційної, не операційної);

- фінансовий результат від надзвичайних подій.

3. У розрізі звичайної діяльності виділяють:

- фінансовий результат від операційної діяльності;
- фінансовий результат від не операційної діяльності.

4. Залежно від формування та розподілу розрізняють декілька видів прибутку:

- валовий;
- від операційної діяльності;
- від звичайної діяльності до оподаткування;
- від звичайної діяльності після оподаткування;
- чистий. [2]

План рахунків бухгалтерського обліку містить окремий рахунок 79 "Фінансові результати", який безпосередньо призначений для обліку й узагальнення інформації про фінансові результати підприємства, має субрахунки відповідно до яких фінансові результати класифікуються на:

791 "Результат операційної діяльності"

792 "Результат фінансових операцій"

793 "Результат іншої звичайної діяльності"

На субрахунку 791 "Результат операційної діяльності" визначається прибуток (збиток) від операційної діяльності підприємства. За кредитом субрахунку відображається в порядку закриття рахунків сума доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг та від іншої операційної діяльності (рахунки 70 "Доходи від реалізації", 71 "Інший операційний дохід"), за дебетом - сума в порядку закриття рахунків обліку собівартості реалізованої готової продукції, товарів, робіт і послуг, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат (90 "Собівартість реалізації", 92 "Адміністративні витрати", 93 "Витрати на збут", 94 "Інші витрати операційної діяльності"). [2]

На субрахунку 792 "Результат фінансових операцій" визначається прибуток (збиток) від фінансових операцій підприємства. За кредитом субрахунку відображається списання суми в порядку закриття рахунків обліку доходів від участі в капіталі та інших фінансових доходів, за дебетом - списання фінансових витрат з рахунків 95 "Фінансові витрати" та 96 "Витрати від участі в капіталі". [2]

На субрахунку 793 "Результат від іншої звичайної діяльності" визначається прибуток (збиток) від іншої звичайної діяльності підприємства. За кредитом рахунку відображається списання суми в порядку закриття рахунків обліку доходів від інвестиційної та іншої звичайної діяльності підприємства, за дебетом - списання витрат з рахунку 97 "Інші витрати". [2]

Відповідно до НП (С) БО 17 "Податок на прибуток" фінансові результати поділяються на облікові та податкові. НП (С) БО 17 дає наступне визначення цих фінансових результатів:

Обліковий прибуток (збиток) - сума прибутку (збитку) до оподаткування, визначена в бухгалтерському обліку і відображена у Звіті про фінансові результати за звітний період.

Податковий прибуток (збиток) - сума прибутку (збитку), визначена за податковим законодавством об'єктом оподаткування за звітний період. [2]

Нерозподілені прибутки (непокриті збитки) поточного та минулих років обліковуються на рахунку 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)", субрахунки якого також утворюють відповідну класифікацію фінансових результатів:

441 "Прибуток нерозподілений"

442 "Непокриті збитки"

443 "Прибуток, використаний у звітному періоді"

Згідно з Інструкцією до Плану рахунків прибуток нерозподілений - це прибуток поточного та минулого звітних періодів, яка не була використана у поточному або минулих звітних періодах.[2]

Непокриті збитки - це збитки підприємства, які не були покриті у поточному або минулих звітних періодах за рахунок нерозподіленого прибутку, резервного, пайового чи додаткового капіталу тощо.[2]

Прибуток, використаний у звітному періоді це сума прибутку, який був розподілений між власниками (нарахування дивідендів), або був спрямований виплати за облігаціями, відрахування в резервний капітал та інше використання прибутку в поточному періоді.[2]

Як вже, було зазначено, одним з найважливіших економічних показників є фінансовий результат, який в містить у собі всі господарської діяльності та надає комплексної оцінки ефективності цієї діяльності. Поняття фінансових результатів як економічної та бухгалтерської категорії є поняття дохід і витрат. Доходи у підприємстві поділяється на реальні ті альтернативні. Реальні (фактичні) доходи у підприємстві визначаються як валова виручка підприємства від реалізації товарів, робіт, послуг. Альтернативні доходи у підприємстві визначаються величиною можливого доходу, який підприємство отримає у разі зміни своєї діяльності. Витрати у підприємстві поділяється на зовнішні і внутрішні. До зовнішніх витрат належить зовнішні платежі постачальникам, а зовнішні витрати у визначені величині буде складати економічний прибуток підприємства.[2]

За умов ринкової економіки діяльність кожного окремого суб'єкту господарювання спрямована на оптимізацію економічної вигоди, що знаходить відображення у фінансових результатах. Мета дослідження полягає у формуванні підходу щодо визначення сутності доходів, витрат, фінансових результатів як чинників формування економічної стійкості окремого господарюючого суб'єкта. [2]

Позитивний фінансовий результат є головною метою діяльності підприємства на ринку та одним з ключових показників, який визначає ефективність його функціонування, виступає джерелом платежів до бюджетів усіх рівнів, а також забезпечує процес розширеного відтворення виробництва. Систематизовано законодавчо-нормативне забезпечення порядку формування, організації обліку та відображення у звітності фінансових результатів. Положення про облікову політику будь-якого підприємства має передбачати питання методичного характеру щодо організації бухгалтерського обліку фінансових результатів. Поступовий перехід господарюючих суб'єктів в Україні на міжнародні стандарти фінансової звітності вимагає внесення змін до їх облікової політики, що передбачають застосування підприємствами для ведення обліку, складання та подання фінансової звітності, принципів та правил визначених міжнародними стандартами. [2]

Показники, що характеризують підсумки фінансово-економічної діяльності господарюючих суб'єктів — це основа для формування фінансової звітності та практичної оцінки ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, результати якої є важливим інформаційним базисом прийняття ефективних управлінських рішень зовнішніми і внутрішніми зацікавленими особами [2].

Фінансовий результат діяльності окремого суб'єкта господарювання виступає актуальною, складною та багатовимірною категорією. В Україні на міжнародні стандарти фінансової звітності вимагає внесення змін до їх облікової політики, що підприємствами передбачають застосування для

ведення обліку, складання та подання фінансової звітності, принципів та правил визначених міжнародними стандартами.

Визначення суті фінансових результатів в його загальноекономічному розумінні пояснює їх, як результат порівняння доходів звітного періоду з витратами. В свою чергу, доходи прирівнюються до споживчої вартості виробленої продукції (виконаних робіт, наданих послуг), а витрати – з фактичною їхньою вартістю (собівартістю). У випадку ефективної виробничо-господарської діяльності фінансові результати проявляються у вигляді прибутків, в протилежному випадку – у вигляді збитків.[3]

Переважає більшість вчених появу поняття "прибутку" зараховують до часів початкових форм капіталу та виникнення товарного виробництва.[3]

Меркантилізм став першою економічною школою, яка займалася визначенням категорії прибутку. Школа меркантилістів стверджувала, що прибуток виникає за рахунок продажу товарів за ціною, яка є вищою за їх вартість, тобто дана школа вважала, що прибуток створюється в сфері кругообігу. Згідно поглядів меркантилістів, все можна купити за золото і гроші, які є багатством людей. Дані трактування були спричинені початковим видом капіталістичної діяльності, який являв собою міжнародну торгівлю, в результаті якої надходили прибутки у великих розмірах та відбувалося нагромадження багатства у вигляді золота. Тобто меркантилісти вважали торгівлю джерелом багатства, але їх глобальною помилкою було не врахування прибутку, який створювало мануфактурне виробництво, а тому вони визначали показник прибутку виходячи з ціни продажу та купівлі на певний товар.[3]

З поступовим розвитком економічної думки, капітал із сфери торгівлі перетікав у виробництво. Саме в цей час виникає школа фізіократів, яка трактує аграрне виробництво головним джерелом багатства. Вона ототожнює його з багатством природи та зазначає, що воно виникає лише природним шляхом. Основною думкою фізіократів було те, що тільки за рахунок природної родючості землі відбувається зростання та накопичення багатства,

а тому, виходячи з цього, відкидали можливість створення прибутку у сфері промисловості [3].

Представники класичної економічної школи – відомі англійські економісти У. Петті, А. Сміт і Д. Рікардо – трактували прибуток, як особливу категорію фінансових результатів, та досліджували його у взаємозв'язку процесом накопичення капіталу та факторами багатства суспільства. Вони вважали джерелом прибутку не кругообіг, а виробництво. А. Сміт стверджував, що першоджерелами будь-якого доходу є заробітна плата, прибуток і рента. У своїй відомій роботі "Дослідження природи та причин багатства народів" А. Сміт вказує, що праця визначає вартість не тільки її ціни (заробітної плати), а й прибутку та ренти.[4]

Теорії А. Сміта продовжив Д. Рікардо, який вважав, що прибуток і заробітна плата є складовими вартості, а не її джерелами, а сама вартість створюється працею. Д. Рікардо пов'язує прибуток із заробітною платою, стверджуючи, що її зростання веде до зменшення прибутку і навпаки.[4]

Неокласична економічна теорія, базуючись на результатах класичної школи, надає прибутку подвійного трактування. Л. Вальрас та Дж. Б. Кларк визначали прибуток як винагороду, ціну одного виробничого фактору – капіталу, при цьому не приймаючи до уваги інші важливі фактори такі, як земля та праця. Інше трактування прибутку класичною школою полягало у його розгляді, як комплексного доходу усіх задіяних виробничих факторів.[4]

Переважно, базуючись на вищевказаних вченнях, розвивалися та поглиблювалися всі наступні дослідження у сфері трактування економічного змісту фінансових результатів.[4]

Вчені-інституціоналісти Й. Шумпетер та Ф. Перу власні теорії прибутку будують не на основі умов ринку та конкуренції, а на характері поведінки різних соціальних груп та взаємодії неекономічних соціальних явищ. Дані теорії стверджують, що на фінансові результати впливають різні суспільні неекономічні інститути, такі як науково-технічний прогрес, держава, соціальні групи, профспілки та ін. Й. Шумпетер трактує прибуток,

як результат специфічної природи діяльності підприємця, впровадження підприємцем нових поєднань факторів виробництва.[4]

Цікавою теорією формування прибутку, яка заслуговує на висвітлення в економічній науці, є теорія трудового доходу, прихильником якої був відомий економіст ХХ ст. А. Маршал. Дана теорія посиляється на існування певної групи працюючих (підприємців) поряд з робітниками. Основною функцією підприємців є організаторська, а прибуток трактується як винагорода підприємців поряд із заробітною платою працівників. Тобто прибуток становить оплату підприємницької функції.[4]

У розвиток поняття фінансових результатів вагомий внесок вніс видатний німецький вчений К. Маркс, який у своїй головній роботі "Капітал" розкрив поняття додаткової вартості. Ця вартість створюється працею найманих працівників понад вартість робочої сили, а джерелом прибутку, за К. Марксом, є додатковий продукт, який створюється у процесі виробництва та реалізується в сфері обігу. К. Маркс вважав, що перетворення новоствореної додаткової вартості у вартісний показник прибутку, як перевищення суми від продажу товару над витратами на його виробництво, неможливе без сфери обігу. Сутність прибутку німецький економіст трактував у розрізі джерел створення суспільного продукту: спожиті засоби, необхідна і додаткова праця. Додаткова вартість поділяється в процесі розподілу на прибуток виробників та торгових підприємств, процент та рентну плату.[4]

Таким чином, здійснений екскурс в історію економічної думки показує, що протягом століть вчені намагались визначити роль та значення фінансових результатів в діяльності окремого підприємства, і, відповідно, його відображення в бухгалтерському обліку.[4]

Заслуговують на увагу слова видатного економіста Я.В. Левіка щодо проблеми визначення фінансових результатів: "Рахівництву ставилось і ще до цього часу багатьма практиками ставиться в обов'язок бути наукою, за

допомогою якої визначаються результати – прибуток або збиток – досягнуті підприємством за даний період часу" [4]

Ряд економістів крім вищевказаних функцій фінансових результатів виділяють ще й такі, як стимулювання ризику та виправлення помилок. Показник фінансового результату найкраще відображає вигідні види діяльності підприємства і слугує поштовхом до інвестування у такі види діяльності. Загалом вищерозглянуті підходи до трактування економічного змісту фінансових результатів узагальнені в табл.1.1[5].

Таблиця 1.1.

Підходи до трактування економічного змісту фінансових результатів різними економічними школами [5]

Назва економічної школи	Підхід до трактування економічного змісту фінансових результатів
Меркантилістична	Фінансові результати, які проявляються у вигляді прибутку, формуються в сфері обігу та торгівлі, які є джерелом багатства.
Фізіократична	Прибуток, як основна форма фінансових результатів, виникає за рахунок природної родючості землі, тобто аграрне виробництво являється основним джерелом багатства.
Класична	Формування фінансових результатів відбувається в сфері виробництва, а прибуток, як заробітна плата і рента, є частиною вартості, яка в свою чергу створюється працею
Неокласична	Подвійне трактування: з одної сторони фінансові результати формуються за рахунок капіталу та є ціною даного виробничого фактору, з іншої – формуються за рахунок комплексу всіх задіяних виробничих факторів.
Інституціоналістична	Фінансові результати формуються під впливом різних суспільних неекономічних інститутів (НТП, держава, соціальні групи, профспілки та ін.)
Теорія трудового доходу	Фінансовий результат (прибуток) є результатом діяльності і винагородою підприємця.
Марксистська	Додаткова вартість, яка створюється працею найманих працівників в процесі виробництва та реалізується через сферу обігу, є основним джерелом формування фінансових результатів.

Наприкінці ХХ ст. теорія фінансових результатів "вступила в чергову стадію свого оновлення, яке тісно пов'язане з новими дослідженнями щодо теорії фірми", яка намагається досягти не стільки позитивних фінансових результатів (прибутку), а скільки – збільшити свій потенціал виробництва.

Проте не потрібно недооцінювати важливість позитивного значення фінансових результатів, та мотиви для їх отримання, тому що "історія світового бізнесу, його основна передумова говорять про те, що головною метою підприємця (власника) є отримання прибутку. Конкретний спосіб отримання прибутку завжди відображав економічне, політичне і соціальне становище свого часу". [5]

Відомі економічні школи: меркантилістична, фізіократична, класична, неокласична, інституціоналістична, теорія трудового договору, марксистська.[6]

Фінансових результатів в кінці ХХ ст. оновлено на не стільки позитивних фінансових результатів (прибутку), а скільки – збільшити свій потенціал виробництва.[6]

Сучасна міжнародна практика бухгалтерського обліку в основному виокремлює три головні підходи до трактування змісту фінансових результатів діяльності підприємства:

– *перший*, згідно якого різниця між вартістю чистих активів підприємства протягом звітного періоду становить фінансовий результат. При цьому чисті активи підприємства дорівнюють різниці між загальною вартістю майна підприємства та загальною сумою його заборгованостей і додаткових внесків власників;

– *другий*, згідно якого фінансовий результат діяльності підприємства дорівнює різниці між величинами його доходів і витрат діяльності протягом звітного періоду;

– *третій*, згідно якого показник фінансового результату визначається шляхом порівняння величини власного капіталу на початок звітного періоду та на кінець звітного періоду.[6]

Найбільшого поширення в міжнародній практиці набув другий підхід, відповідно до якого фінансовий результат трактується як різниця між доходами та витратами діяльності підприємства, із врахуванням коригувань на суму зміни залишків запасів та незавершеного виробництва за звітний

період. Дана тенденція є характерною і для української системи бухгалтерського обліку.[6]

Проте, з огляду міжнародної та вітчизняної практики, підхід "доходи мінус витрати" до трактування змісту фінансових результатів не є повним, а лише складовою частиною. На поняття фінансового результату значно впливають характер та специфічні особливості виробництва. [6]

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку фінансових результатів підприємства

Дослідження показують, що питання формування фінансових результатів підприємства завжди перебувало і продовжує перебувати під увагою численних контролюючих органів. Тому надзвичайно важливим є досконале володіння питаннями нормативно-правового забезпечення процесу формування фінансових результатів, що дозволить зменшити порушення та штрафні санкції з боку контролюючих органів. Нормативне забезпечення обліку фінансових результатів підприємства наведено в таблиці 1.2. [7].

Таблиця 1.2.

Нормативні документи з обліку фінансових результатів підприємства [7]

Документ	Зміст документа (його) частини	Сфера використання
1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року.	Передбачає та проголошує правові засади суб'єктів підприємницької діяльності та громадян, має найвищу юридичну силу на її основі приймаються закони та нормативні акти.	Забезпечення діяльності підприємств, організацій внаслідок ефективної їх діяльності.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI.	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків та зборів, зокрема визначає перелік податків і зборів, та порядок їх адміністрування.	Забезпечення порядку нарахування та сплати податкових платежів до бюджету
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003	Передбачає регулювання особистих немайнових та	Забезпечення регулювання майнових

Документ	Зміст документа (його) частини	Сфера використання
року № 435-IV із змінами і доповненнями.	майнових відносин, засновані на юридичній рівності, вільне волевиявлення, майновій самостійності їх учасників	відносин діяльності підприємств, організацій.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV із змінами та доповненнями.	Визначає правові основи господарської діяльності, яка базується на різноманітності суб'єктів господарювання.	Для обліку, контролю та аудиту операцій господарської діяльності організацій.
5. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 року № 2456-VI.	Відображає відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання.	Організація діяльності, аналізу, обліку та аудиту підприємств.
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XVI.	Визначає правові засади регулювання, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, а також висвітлено заходи застосування подвійного запису	Для організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності підприємства
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73	Визначаються мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів. Норми положення застосовуються до фінансової звітності і консолідованої фінансової звітності юридичних осіб усіх форм власності (крім банків та бюджетних установ), які зобов'язані подавати фінансову звітність згідно із законодавством	Регламентация прядку підготовки та подання балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал і приміток до фінансової звітності
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92.	Визначено методологічні засади у бухгалтерському обліку про основні засоби. А також відображена інформація про надходження, рух, вибуття, ремонт, поліпшення основних засобів та здійснення нарахування їх амортизації	Організація та ведення обліку на підприємстві для забезпечення його ефективної діяльності
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290.	Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності	Організація та ведення обліку на підприємстві для ефективної його діяльності з метою отримання прибутку
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: затверджене Наказом Міністерства	Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати	Організація та ведення обліку на підприємстві для ефективної його діяльності з метою

Документ	Зміст документа (його) частини	Сфера використання
фінансів України від 31.12.1999 р. № 318.	підприємства та її розкриття в фінансовій звітності	зменшення витрат
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи»: затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790.	Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи від сільськогосподарської діяльності	Організація обліку та формування фінансових результатів на сільськогосподарському підприємстві
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість»: затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2007 р. № 823.	Зазначає, що основні засоби включають частину, яка утримується з метою отримання орендної плати та для збільшення власного капіталу для забезпечення ефективної діяльності підприємства	Організація ведення обліку та контролю для забезпечення ефективної діяльності підприємств усіх форм власності
13. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затверджено Наказом Міністерством фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.	Визначає застосування підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності, а також виділених на окремий баланс філій, відділень плану рахунків для відображення операцій з доходами.	Організація ведення обліку та контролю за достовірним відображенням господарських операцій у бухгалтерському та податковому обліку, які здійснює підприємство
14. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення матеріальних цінностей. Затверджено постановою КМУ від 22.11.99 р. № 116	Визначає механізм визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей	Визначення розмірів збитків, нестач матеріальних цінностей
15. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій: затверджена Наказом Міністерством фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.	Визначає особливості застосування підприємствами, організаціями, установами та іншими юридичними особами незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності плану рахунків бухгалтерського обліку активів, зобов'язань і господарських операцій підприємств, установ та організацій, в тому числі для проведення операцій з формування доходів	Організація ведення обліку та контролю за достовірним відображенням господарських операцій у бухгалтерському та податковому обліку, які здійснює підприємство з метою уникнення помилок та шахрайства
16. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, матеріальних	Визначає підтвердження правильності та достовірності даних бухгалтерського обліку та звітності, передбачено	Для здійснення контролю за результатами діяльності підприємства для

Документ	Зміст документа (його) частини	Сфера використання
цінностей, грошових коштів і документів: затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 11.08.1994 р. № 69.	проведення підприємствами, незалежно від форм власності інвентаризації майна, коштів і фінансових зобов'язань, в тому числі доходів. Відповідальність за організацію інвентаризації несе керівник підприємства	уникнення правопорушень адміністративними працівниками
17. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: затверджені Наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132	Визначає особливості планування, обліку і калькулювання сільськогосподарської продукції для здійснення ефективної діяльності суб'єкта господарювання, а також висвітлено заходи для отримання прибутку та зменшення збитків від реалізації продукції виробленої на сільськогосподарському підприємстві	Забезпечення організації обліку та аудиту за ефективним відображенням господарських операцій в обліку та встановлення собівартості реалізованої продукції
18. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561.	Визначають застосування підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами, їх філіями та іншими виділеними на окремий баланс підрозділами незалежно від форм власності і організаційно-правових форм (крім банків і бюджетних установ) основних засобів	Забезпечення організації обліку та аудиту за ефективним веденням операцій з основними засобами, які перебувають на балансі підприємства
19. Методичні рекомендації щодо застосування регістрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств: затверджені Наказом Міністерства аграрної політики України від 04.06.2009 р. № 390.	Методичні рекомендації призначені для узагальнення у регістрах бухгалтерського обліку методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств, в тому числі операцій із формування доходів та фінансових результатів	Забезпечення організації обліку та аудиту за ефективним відображенням господарських операцій в обліку

У фінансовій результаті підприємств найважливішими нормативними документами є:

- Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність»;
- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»;
- НП(С)БО 15 «Доходи»;

- НП(С)БО 16 «Витрати»;
- План рахунків бухгалтерського обліку підприємств, організацій та установ, міжнародний досвід обліку фінансових результатів. [7]

Глобалізація фінансових ринків і торгових операцій обумовили необхідність єдиних підходів до фінансової звітності, які знайшли своє відображення у Міжнародних стандартах фінансової звітності (МСФЗ). МСФЗ отримують все більше розповсюдження як в розвинутих країнах, так в країнах з перехідною економікою. [7]

Не дивлячись на то, що Міжнародні стандарти фінансової звітності не обов'язкові для використання, як правило, логістичні компанії і фінансовими установами, збільшується кількість підприємств, які добровільно складають фінансову звітність у відповідності з МСФЗ. Використання МСФЗ супроводжується з деякими труднощами, оскільки вони передбачають широке використання професійного судження для визнання, оцінки і розкриття інформації у фінансовій звітності. [7]

Розуміння і використання МСФЗ потребує знань і досвіду не тільки у сфері бухгалтерського обліку. Сучасний бухгалтер повинен мати широкий кругозір і спектр знань в різних областях: фінансах, економіці, менеджменті, маркетингу, інформаційних технологіях тощо. [7]

Перехід на ведення обліку за міжнародними стандартами в Україні призвів до розробки національних стандартів обліку, спрямованих на отримання взаємопогодженої, цілісної системи бухгалтерського обліку, яка є надійним джерелом достовірної інформації про фінансовий стан та результати господарської діяльності підприємства. [7]

Для того, щоб фінансова звітність загального призначення задовольняла потреби максимальної кількості користувачів, необхідно визначити базові вимоги до форми і обсягу інформації, яка надається. Все це розкривається в МСФЗ 1 «Подання фінансових звітів» і у вітчизняному обліку в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». [7]

В процесі реформування бухгалтерського обліку форма звіту про фінансові результати зазнала окремих змін, спрямованих на оцінку результатів діяльності підприємств у розрізі видів діяльності, уточнення змісту окремих показників. Загалом проведені зміни розширили можливості прийняття важливих управлінських рішень. Інформація Звіту допомагає не лише зрозуміти, а й спрогнозувати результати діяльності майбутніх звітних періодів. Саме фінансові результати становлять найбільший інтерес для реальних і потенційних користувачів фінансової звітності. [8]

МСФЗ - міжнародні стандарти фінансової звітності. Воно поширено не лише в розвинутих країнах, а в країнах з перехідною економікою. Багато підприємств, які добровільно складають фінансову звітність у відповідності з МСФЗ. МСФЗ використовуються не тільки у сфері бухгалтерського обліку, а у фінансах, економіці, менеджменті, маркетингу, інформаційних технологіях тощо. [8]

В процесі дослідження підходів до формування показників Звіту відокремлено декілька основних проблем: формат звіту про фінансові результати; поняття фінансового результату по суті господарської діяльності; ступінь розгорнутості фінансового результату; ступінь деталізації даних про доходи і витрати. Ці питання - важливі аспекти подання інформації у фінансовій звітності, оскільки, формат Звіту про фінансові результати значною мірою визначає можливість та напрями аналізу й прогнозування фінансових результатів підприємства. [8]

Звітна форма, встановлена МСФЗ 1 «Подання фінансової звітності», має іншу назву Звіт про прибутки і збитки. [8]

Вивчення зарубіжного досвіду засвідчує, що в міжнародній практиці цей звіт має одноступінчасту форму (горизонтальний формат), коли окремо групуються всі доходи і всі витрати, а чистий прибуток визначається як різниця між ними, або багатоступеневу форму (вертикальний формат), яка припускає послідовне зіставлення відповідних доходів і витрат; чистий прибуток у цьому випадку визначається шляхом послідовних розрахунків. [8]

Структура Звіту може бути різною, а саме:

1) паралельною: зліва відображаються витрати, а справа – доходи (або навпаки), а різниця, тобто фінансовий результат (прибуток або збиток) - записується на сильну чи слабу сторони;

2) послідовною: зверху відображаються доходи, нижче витрати, а різниця між доходами і витратами - фінансовий результат;

3) шаховою (матричною) формою: рядки відображають витрати, а стовпчики – доходи. Перші дві форми достатньо традиційні, а заповнення третьої форми відрізняється складністю, так як необхідно кожний вид витрат скоординувати з відповідним доходом. Така відповідність доходів і витрат може носити штучний характер, але втім спрощує процедуру аналізу і планування. В такому випадку вдається максимізувати фінансовий результат, тобто одержати максимум результатів за мінімум витрат. [8]

В міжнародній практиці щодо обліку доходів, витрат і фінансових результатів передбачається дві обставини: Інформація, яка підлягає поданню безпосередньо у звіті про прибутки та збитки і Інформація, яка підлягає поданню або безпосередньо у звіті про прибутки та збитки, або у примітках. Тобто використовується принцип суттєвості інформації. [8]

В структурі звіту повинна бути відображена тільки та інформація, яка впливає на фінансовий результат звітного періоду. Крім того, розрізняють два варіанти складання Звіту, за яких статті витрат поділяються на підкласи: за методом характеру витрат та за методом функцій витрат. За використання першого методу витрати не перерозподіляються між функціональними напрямками всередині підприємства, а об'єднуються у Звіті відповідно їх характеру (адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати, фінансові витрати). Формат складання Звіту з групуванням витрат за елементами використовують у Франції (горизонтальний і вертикальний), Німеччині (вертикальний), Бельгії (горизонтальний і вертикальний), Іспанії (горизонтальний), Португалії (горизонтальний). [8]

Другий метод передбачає подання витрат у Звіті на функціональній основі (витрати на сировину та матеріали, витрати на заробітну плату, амортизаційні витрати та інші), що характерно для США, Канади, Великобританії, Франції, Німеччини, Греції, Бельгії, Японії, які використовують вертикальний формат. За використанням цього методу у фінансовій звітності або примітках до неї наводиться додаткова інформація про характер витрат. [8]

При застосуванні методу характеру витрат фінансова звітність не відображає класифікації витрат за функціональними ознаками, а застосування методу функцій витрат дозволяє надавати користувачам фінансової звітності більше корисної інформації. Розподіл витрат за функціями, зазвичай, носить суб'єктивний характер. [9]

Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку формат Звіту про фінансові результати не регламентується, що уможливорює застосування обох методів. Оскільки кожний метод подання має переваги для різних типів підприємств, норми МСБО 1 «Подання фінансових звітів» передбачають обрання такої класифікації, яка найдостовірніше відобразатиме елементи результатів діяльності підприємства. [9]

При складанні Звіту підприємства України використовують багатоступінчастий формат, який широко застосовується в міжнародній обліковій практиці. За його використання та розрахунок показника чистого прибутку (непокритого збитку) здійснюється з визначенням проміжних показників фінансового результату за умовними кроками. [9]

Незважаючи на подібність вимог Положень (стандартів) бухгалтерського обліку України та Міжнародних стандартів фінансової звітності щодо складання та подання фінансової звітності, існують відмінності у їх положеннях. [9]

Проведемо аналіз відповідності форми 2 «Звіт про фінансові результати» за НП(С)БО 1 і МСФЗ 1.

Проводячи аналіз форми 2 «Звіт про фінансові результати» треба зазначити, що перший розділ звіту про фінансові результати відповідає всім вимогам МСФЗ. Що до структури Звіту про прибутки та збитки в ньому виділені статті, які дають змогу визначити фінансовий результат від звичайної та надзвичайної діяльності, а також у складі звичайної діяльності - від операційної та іншої діяльності (фінансової та інвестиційної). Така класифікація доходів і витрат має дуже важливе значення для оцінки діяльності підприємства. [9]

Витрати від операційної діяльності надані за функціональною класифікацією витрат, тобто поділяються за такими функціями, як виробництво, управління та збут. Тому до собівартості реалізації будуть включені лише:

- під час реалізації продукції - виробнича собівартість реалізованої продукції;
- під час реалізації послуг - виробнича собівартість наданих послуг;
- під час реалізації товарів - витрати на їх придбання, доставку та доведення до придатного до реалізації стану. [9]

Решта витрат відносяться до складу інших операційних, адміністративних витрат і витрат на збут. Згідно з МСБО, вони є витратами того звітного періоду, в якому виникли, а склад собівартості реалізації буде визначатися відповідно до економічного змісту цієї категорії. [9]

Другий розділ звіту — елементи операційних витрат — надає змогу провести необхідний аналіз структури витрат на виробництво, управління, збут та інших операційних витрат за економічними елементами та використовується для складання звіту про рух грошових коштів (під час коригування суми нерозподіленого прибутку на не грошові статті, зокрема на суму амортизації). [9]

Обраний НП(С)БО підхід до надання витрат за елементами здається повністю узгоджений з формою розділу II «Затрати на виробництво (витрати обігу)» звіту про фінансові результати, де ці дані наводились. Проте він

враховує вимоги МСБО щодо обов'язкового розкриття інформації про елементи витрат під час використання форми звіту про прибутки та збитки на підставі класифікації витрат за функціями і стосуватиметься витрат на операційну діяльність у цілому (включаючи собівартість реалізації, адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати). [9]

Третій розділ звіту про фінансові результати - розрахунок прибутковості акцій - стосується лише акціонерних товариств, прості або потенційні прості акції яких відкрито продаються та купуються на фондових біржах, у тому числі таких товариств, які знаходяться у процесі випуску зазначених акцій. Цей розділ, відповідає вимогам МСБО 33 «Прибуток на акцію». [10]

1.3 Теоретичні аспекти аналізу фінансових результатів підприємства

Метою створення будь-якого підприємства є отримання винагороди від своєї діяльності або певного соціального ефекту. Дані показники називаються фінансовими результатами діяльності суб'єкта господарювання. Для визначення їх розміру здійснюють аналіз фінансових результатів. [11]

Від результатів аналізу залежить його подальший розвиток. Керівники на основі отриманих даних можуть зробити висновок про можливість впровадження нового виду продукції чи зміни в структурі виробництва, інвестори ж оцінюють доцільність вкладення коштів в дане підприємство [11].

Мета аналізу фінансових результатів — визначити повноту та якість їх отримання, оцінити динаміку абсолютних і відносних показників, з'ясувати спрямованість, ступінь і частку впливу окремих факторів на зміну прибутку і рентабельності, виявити та оцінити можливі резерви їх зростання [11].

Головними завданнями аналізу фінансових результатів підприємства є:
- систематичний контроль за виконанням планів одержання прибутку;

- виявлення факторів формування показників прибутку та розрахунки їхнього впливу;

- розроблення заходів для використання виявлених резервів [12].

Основними функціями фінансового аналізу є:

- об'єктивна оцінка фінансового стану, фінансових результатів, ефективності й діловій активності об'єкта аналізу;

- виявлення факторів і причин досягнутого стану й отриманих результатів;

- підготовка й обґрунтування прийнятих управлінських рішень в області фінансів;

- виявлення й мобілізація резервів поліпшення фінансового стану й фінансових результатів, підвищення ефективності всієї господарської діяльності. [12]

Інформаційною базою фінансового аналізу є бухгалтерська звітність. Бухгалтерська звітність являє собою систему показників, що відбивають майновий та фінансовий стан організації на звітну дату, а також фінансові результати її діяльності за звітний період. [12]

Методика фінансового аналізу включає три взаємозалежних блоки:

1) аналіз фінансових результатів діяльності підприємства;

2) аналіз фінансового стану підприємства;

3) аналіз ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства. [12]

Можна виділити такі основні етапи фінансового аналізу підприємства:

1. Збір і підготовка вхідної інформації

2. Аналітична обробка

3. Аналіз, оцінка і інтерпретація результатів

4. Підготовка висновків і рекомендацій [12]

На 1-му етапі проводиться збір внутрішньої та зовнішньої інформації, оцінка її достовірності. На цьому етапі з'ясовують особливості облікової

політики підприємства, відбирають необхідні форми бухгалтерської звітності та проводять їх звірку, збирають статистичну інформацію. [12]

На 2-му етапі здійснюють переведення типових форм бухгалтерської звітності в аналітичні форми, які дозволять проаналізувати структуру звітів і динаміку змін, проводять розрахунок і групування показників по основних напрямках аналізу. [13]

На 3-му етапі проводиться аналіз структури і динаміки змін основних показників фінансових звітів, виявляють взаємозв'язки між основними показниками, здійснюють інтерпретацію отриманих результатів. [13]

На 4-му етапі готують висновок щодо фінансового стану підприємства, виявляють «вузькі» місця і резерви підвищення ефективності діяльності, розробляють рекомендації щодо поліпшення фінансового стану підприємства. [13]

Джерела інформації аналізу фінансових результатів – дані фінансової звітності (ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», ф. 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) », ф. 4 «Звіт про власний капітал», ф. 5 «Примітки до фінансової звітності»), дані бухгалтерського обліку, статистична звітність та планові дані. [13]

Результати фінансового аналізу повинні достовірно відобразити фінансовий стан підприємства, результати його діяльності і їх модифікації, що відбулися за звітний період. [13]

Фінансовий аналіз підприємства завершується складанням конкретного плану зміцнення його фінансового стану, який містить виробничі, технологічні та організаційні заходи. [13]

Отже, одним з найважливіших економічних показників є фінансовий результат, який в містить у собі всі господарської діяльності та надає комплексної оцінки ефективності цієї діяльності. Поняття фінансових результатів як економічної та бухгалтерської категорії є поняття дохід і витрат. Доходи у підприємстві поділяється на реальні ті альтернативні. Реальні (фактичні) доходи у підприємстві визначаються як валова виручка

підприємства від реалізації товарів, робіт, послуг. Альтернативні доходи у підприємстві визначаються величиною можливого доходу, який підприємство отримає у разі зміни своєї діяльності. Витрати у підприємстві поділяється на зовнішні і внутрішні. До зовнішніх витрат належить зовнішні платежі постачальникам, а зовнішні витрати у визначені величині буде складати економічний прибуток підприємства. [13]

Фінансовий результат діяльності окремого суб'єкта господарювання виступає актуальною, складною та багатовимірною категорією. В Україні на міжнародні стандарти фінансової звітності вимагає внесення змін до їх облікової політики, що підприємствами передбачають застосування для ведення обліку, складання та подання фінансової звітності, принципів та правил визначених міжнародними стандартами. [14]

Бухгалтерському обліку в сучасному міжнародному практиці відокремлюємо три основні підходи фінансові результати діяльності підприємства: перший (різниця між вартістю чистих активів підприємства протягом звітного періоду становить фінансовий результат), другий(фінансовий результат діяльності підприємства дорівнює різниці між величинами його доходів і витрат діяльності протягом звітного періоду) і третій(показник фінансового результату визначається шляхом порівняння величини власного капіталу на початок звітного періоду та на кінець звітного періоду). В міжнародній практиці найбільш поширена другий спосіб. [14]

МСФЗ - міжнародні стандарти фінансової звітності. Воно поширено не лише в розвинутих країнах, а в країнах з перехідною економікою. Багато підприємств, які добровільно складають фінансову звітність у відповідності з МСФЗ. МСФЗ використовуються не тільки у сфері бухгалтерського обліку, а у фінансах, економіці, менеджменті, маркетингу, інформаційних технологіях тощо. [14]

Отже, одним з найважливіших економічних показників є фінансовий результат, який вміщує у собі всі господарської діяльності та надає комплексної оцінки ефективності цієї діяльності. Поняття фінансових результатів як економічної та бухгалтерської категорії є поняття дохід і витрат. Доходи у підприємстві поділяється на реальні та альтернативні. Реальні (фактичні) доходи у підприємстві визначаються як валова виручка підприємства від реалізації товарів, робіт, послуг. Альтернативні доходи у підприємстві визначаються величиною можливого доходу, який підприємство отримає у разі зміни своєї діяльності. Витрати у підприємстві поділяється на зовнішні і внутрішні. До зовнішніх витрат належить зовнішні платежі постачальникам, а зовнішні витрати у визначені величині буде складати економічний прибуток підприємства.

Фінансовий результат діяльності окремого суб'єкта господарювання виступає актуальною, складною та багатовимірною категорією. В Україні на міжнародні стандарти фінансової звітності вимагає внесення змін до їх облікової політики, що підприємствами передбачають застосування для ведення обліку, складання та подання фінансової звітності, принципів та правил визначених міжнародними стандартами.

Бухгалтерському обліку в сучасному міжнародному практиці відокремлюємо три основні підходи фінансові результати діяльності підприємства: перший (різниця між вартістю чистих активів підприємства протягом звітного періоду становить фінансовий результат), другий(фінансовий результат діяльності підприємства дорівнює різниці між величинами його доходів і витрат діяльності протягом звітного періоду) і третій(показник фінансового результату визначається шляхом порівняння величини власного капіталу на початок звітного періоду та на кінець звітного періоду). В міжнародній практиці найбільш поширена другий спосіб.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами систематизації та узагальнення досліджень на тему «бухгалтерський облік і аналіз фінансових результатів діяльності підприємства» можна зробити наступні висновки:

Фінансовий результат є одним з найважливіших економічних показників, який узагальнює усі результати господарської діяльності та надає комплексної оцінки ефективності цієї діяльності.

Дослідження класифікації фінансових результатів свідчить, що наявне різноманіття класифікаційних ознак. Так фінансові результати поділяють за значенням підсумкового результату господарювання; за видами діяльності; залежно від формування та розподілу прибутку тощо. Вважаємо, що поділ фінансових результатів за видами діяльності найкраще відображає сутність фінансових результатів та забезпечить аналітичність для прийняття управлінських рішень

Облік фінансових результатів здійснюється в Україні відповідно до Плану рахунків на рахунку 79 «Фінансові результати». За кредитом рахунку 79 "Фінансові результати" відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку доходів, за дебетом - суми в порядку закриття рахунків обліку витрат, також належна сума нарахованого податку на прибуток.

Об'єктом дослідження було обрано ТОВ «ТЕК Західтранссервіс». На підприємстві ТОВ "ТЕК ЗТС" лінійно-функціональна структура управління. Підприємство надає наступні послуги: комерційні (посередницькі) послуги, інформаційно-консультаційні послуги, транспортно-експедиційні послуги, логістичні послуги, міжнародні вантажні перевезення тощо.

Нами було досліджено облік фінансових результатів на ТОВ «ТЕК ЗТС». Пропонуємо до робочого Плану рахунків ТОВ «ТЕК ЗТС» ввести додаткові субрахунки до субрахунку 791 "Результат операційної діяльності", а саме: 7911 "Результат від реалізованих послуг вітчизняним підприємствам "

та 7912 "Результат від реалізованих експортованих послуг"; — до субрахунку 7913 "Результат від реалізованих послуг транзитом "

ТОВ «ТЕК ЗТС» відноситься до малих підприємств згідно НП(с)БО 25 та подає скорочену форму звітності до якої відносяться:

- ✓ Баланс (Форма №1);
- ✓ Звіт про фінансові результати (Форма №2).

Нами проведено аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «ТЕК ЗТС» за 2020-2021 рр. Результати аналізу свідчать, що дохід в порівнянні з 2020 роком зменшився на 3 008,2 тис. грн., Інші операційні доходи теж зменшилися на 618,8 тис. грн., а Інші доходи збільшилися на 3 994,6 тис. грн. Це значить що зменшився обсяг надання різних послуг, а також шляхом цього зменшився собівартість надання послуг на 2 669,4 тис. грн. Також зменшився інші операційні витрати на 942,1 тис. грн., а Інші витрати на 6 561,2 тис. грн. А також фінансовий результат до оподаткування збільшився на 1 359,3 тис. грн., а чистий фінансовий результат (ЧП) теж зріс на 1 359,3 тис. грн.. Тож ці показники показують нам, проте що підприємство в цілому зменшило свої виробничі можливості.

ÖSSZEGZÉS

A vállalkozás pénzügyi elszámolásának és elemzésének kutatása során a következő következtetéseket vonhatjuk le:

A pénzügyi eredmény a vállalkozás egyik legfontosabb gazdasági mutatója, amely összefoglalja a gazdasági tevékenység összes eredményét, és átfogó értékelést ad e tevékenységek hatékonyságáról.

A pénzügyi eredmények osztályozásának tanulmányozása során, azt fedeztük fel, hogy számos osztályozási jellemző létezik. Így a pénzügyi eredményeket a következő típusokban osztják fel a végeredményének értékei szerint; tevékenység típusai szerint; a nyereség kialakulásától és felosztásától függően stb. Meggyőződésünk, hogy a pénzügyi eredmények tevékenység típusonkénti felosztása tükrözi a legjobban a pénzügyi eredményt.

Ukrajna számlarendje szerint a pénzügyi eredmények elszámolása 79. osztályban „Pénzügyi eredmények” alapján történik. A 79. „Pénzügyi eredmények” számla jóváírása a bevételi elszámolási számlák zárási sorrendjében szereplő összegeket, a terhelést – a költségszámlák zárásának sorrendjében szereplő összegeket, valamint a megfelelő összegű elhatárolt jövedelemadót.

A kutatás tárgyává a TEK ZAKHIDTRANSSERVIS KFT-t választották. A TEK ZAKHIDTRANSSERVIS KFT vállalatnál lineáris-funkcionális irányítási forma van jelen. A cég az alábbi szolgáltatásokat nyújtja: kereskedelmi (bróker) szolgáltatás, információs és tanácsadási szolgáltatás, szállítmányozási szolgáltatás, logisztikai szolgáltatás, nemzetközi fuvarozás, stb.

Megvizsgáltuk a TEK ZAKHIDTRANSSERVIS KFT pénzügyi eredményeinek elszámolását. Javasoljuk a TEK ZAKHIDTRANSSERVIS KFT a 791 „Üzemi eredmény” további alszámlák felvételét: 7911 „Belföldi vállalkozásoknak értékesített szolgáltatások eredménye” és 7912 „Exportált szolgáltatások eredménye”; 7913 "Tranzitban eladott szolgáltatások eredménye".

Nemzetközi Számíteli Standartok szerint a TEK ZAKHIDTRANSSERVIS KFT a kisvállalkozások közé tartozik és a rövidített jelentési beszámolókat nyújtja be, amely tartalmazza:

- ✓ Mérleg
- ✓ Beszámoló a pénzügyi eredményekről

Elemzést készítettünk a TEK ZAKHIDTRANSSERVIS KFT 2020-2021 közötti pénzügyi eredményeiről. Az elemzés eredményei azt mutatják, hogy a bevétel 2020-hoz képest 3.008,2 ezerrel csökkent. Az egyéb működési bevételek szintén 618,8 ezer UAH-val csökkentek, az egyéb bevételek pedig 3.994,6 ezer hrvnyával nőttek. Ez azt jelenti, hogy a különböző szolgáltatások volumene csökkent, így a szolgáltatások költsége 2.669,4 ezer hrvnyával csökkent. Az egyéb működési költségek szintén 942,1 ezer UAH-val, az egyéb ráfordítások pedig 6 561,2 ezer UAH-val csökkentek. Emellett az adózás előtti pénzügyi eredmény 1 359,3 ezer hrvnyával nőtt, és a nettó pénzügyi eredmény is 1 359,3 ezer hrvnyával nőtt, tehát ezek a számok azt mutatják, hogy a társaság összességében csökkentette termelési kapacitását van jelen.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Фінансові результати: сутність та зміст, класифікація URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/17497/>
2. Назаренко. О.В. Фінансові результати: сутність та особливості організації бухгалтерського обліку. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/22_2018/5.pdf
- 3.Мочерний С.В. Політична економія: навч.посіб. / Мочерний С.В. – К.:Знання–Прес, 2002. – 687 с
- 4.Левик Я.В. Мотивы счетоводства / Левик Я.В. // Счетоводство. – 1901. – № 19–20. – С.36.
- 5.Хендриксен Э.С. Теория бухгалтерского учета / Хендриксен Э.С., Ван Бреда М.Ф.; [Пер. с англ.] / Под ред. проф. Я.В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 576 с.
- 6.Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0391-99>
7. Черевайко Тетяна Валеріївна. Облік і аналіз процесу формування фінансових результатів і розподілу прибутку на підприємстві. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/1389/1/%d0%a7%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%b2%d0%b0%d0%b9%d0%ba%d0%be%20%d0%a2.%d0%92..pdf>
8. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: [монографія] / С.Ф. Голов. - К.: Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.
9. Чуніхіна Т. С. Розкриття інформації про фінансові результати у форматі міжнародних та національних стандартів URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/19_2_2018ua/36.pdf

10. Кучеркова С.О. Трансформація звітності щодо обліку фінансових результатів за МСФЗ. *Облік і фінанси АПК*. URL: <http://magazine.faaaf.org.ua/transformaciya-zvitnosti-schodo-obliku-finansovih-rezultativ-za-msfz.html>

11. Костенко Т. Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства : [навч. посіб.] / Т. Д. Костенко. – К. : ЦНЛ, 2005. – 400 с.

12. М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін. ; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – [2-ге вид., перероб. і доп.] - К. : КНЕУ, 2007. - 556 с.

13. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства / В. О. Мец. – К. : Вища школа, 2005. – 246 с.

14. Онищенко В. Облік фінансових результатів підприємства. URL: https://www.golovbukh.ua/article/7834-oblk-fnansovih-rezultati-pdprimstva#anc_1

15. Економічний аналіз : [навч. посіб.] / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін. ; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – [2-ге вид., перероб. і доп.] - К. : КНЕУ, 2007. - 556 с.

16. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства / В. О. Мец. – К. : Вища школа, 2005. – 246 с.

17. Фінансовий результат. Джерело: <https://www.golovbukh.ua/article/7834-oblk-fnansovih-rezultati-pdprimstva>

18. Шлапак Д.В. Фінансові результати діяльності підприємства: сутність, порядок формування та відображення в обліку. *X Всеукраїнська науково-практична конференція «Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України»* URL: <https://economics.net.ua/files/science/oblik/2016/85.pdf>

19. Пушкаръ І.В., Ніколаєва Г. А. Напрями удосконалення обліку фінансових результатів на торговельному підприємстві: методичний аспект. *Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід*, № 22/2021. С.78-82. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7696&i=12>

ДОДАТКИ

АНОТАЦІЯ

Маргітич Н.М. Бухгалтерський облік та аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. *Дипломна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»*. Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II. Берегове, 2022.

Обсяг дипломної роботи складає 96 сторінок, робота включає: 8 рисунків, 10 таблиць, 20 використаних джерел, 3 додатків.

Ключові слова: облік, аналіз, фінансові результати, прибуток, збиток.

Кваліфікаційна робота присвячена вивченню теоретичних аспектів та методичних підходів до обліку фінансових результатів, а також здійснення їх аналізу.

Мета та завдання кваліфікаційної роботи полягає у теоретичному та практичному обґрунтуванні методики обліку та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження виступають фінансові результати ТОВ «ТЕК ЗАХІДТРАНССЕРВІС».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні підходи облікового відображення фінансових результатів та їх аналіз.

В кваліфікаційній роботі розкрито економічний зміст фінансових результатів; здійснено огляд нормативно-правового забезпечення обліку фінансових результатів; окреслено місце та роль аналізу фінансових результатів діяльності підприємства; охарактеризовано методику бухгалтерського обліку фінансових результатів; обґрунтовано напрями удосконалення облікового відображення фінансових результатів; здійснено аналіз фінансових результатів.

За результатами досліджень сформовані пропозиції щодо удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів, що сприятиме ефективному розвитку управління бізнесом в цілому. Рекомендації та пропозиції, викладені в кваліфікаційній роботі, спрямовані на використання в практичній діяльності суб'єктів господарської діяльності, аналітиками, аудиторами та науковцями, які вивчають дану проблематику.

ANNOTÁCIÓ

Margitics Natália, vállalkozás pénzügyi eredményeinek könyvelése, elemzése. Szakdolgozat a felsőoktatás (alapképzési) szintjéhez a 071 „Számvitel és adózás” szakon. II Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász, 2022

A szakdolgozat terjedelme: 96 oldal, 8 ábra, 10 táblázat, 20 felhasznált forrás, 3 melléklet.

Kulcsszavak: számvitel, elemzés, pénzügyi eredmények, nyereség, veszteség.

A minősítő munka a pénzügyi eredmények elszámolásának elméleti szempontjainak és módszertani megközelítéseinek tanulmányozására, valamint azok elemzésére irányul.

A minősítő munka célja a vállalkozás pénzügyi teljesítményének elszámolási és elemzési módszertanának elméleti és gyakorlati indoklása.

A tanulmány tárgya a "A Nyugati traszolgáltatás" Korlátolt felelősségű társaság pénzügyi eredményei.

A kutatás tárgya a kintlévőségek elszámolásának és elemzésének elméleti és gyakorlati megközelítése.

A pénzügyi eredmények gazdasági tartalma a minősítő munkában derül ki; a pénzügyi teljesítmény elszámolásának szabályozási és jogi támogatásának áttekintése; körvonalazódik a vállalkozás tevékenységének pénzügyi eredményei elemzésének helye és szerepe; jellemzi a pénzügyi eredmények elszámolásának módját; a pénzügyi eredmények számviteli tükrözésének javításának irányai megalapozottak; a pénzügyi eredmények elemzését végzik.

A kutatási eredmények szerint javaslatok születtek a pénzügyi eredmények elszámolásának és elemzésének fejlesztésére, amely hozzájárul az üzletvitel egészének hatékony fejlesztéséhez. A minősítő munkában megfogalmazott ajánlások és javaslatok a témával foglalkozó gazdasági társaságok, elemzők, könyvvizsgálók és tudósok gyakorlati felhasználását célozzák.

SUMMARY

Margitich Natalia Accounting and analysis of financial results of the enterprise. Thesis for the first (bachelor's) level of higher education in the specialty 071 "Accounting and Taxation". Transcarpathian Hungarian Institute named after Ferenc Rakoczi II. Shores, 2022.

The volume of the thesis the work includes: is 96 pages, 8 figures, 10 tables, 20 sources used, 3 appendices.

Key words: accounting, analysis, financial results, profit, loss.

Qualification work is devoted to the study of theoretical aspects and methodological approaches to accounting for financial results, as well as their analysis.

The purpose and objectives of the qualification work is the theoretical and practical justification of the methodology of accounting and analysis of financial performance of the enterprise.

The object of the study are the financial results of TEK ZAKHIDTRANSSEVIS LLC.

The subject of research is theoretical and practical approaches to accounting for receivables and their analysis.

The economic content of financial results is revealed in the qualification work; a review of the regulatory and legal support for accounting for financial performance; the place and role of the analysis of financial results of activity of the enterprise are outlined; the method of accounting for financial results is characterized; the directions of improvement of accounting reflection of financial results are substantiated; the analysis of financial results is carried out.

According to the research results, proposals have been made to improve the accounting and analysis of financial results, which will contribute to the effective development of business management as a whole. Recommendations and suggestions set out in the qualification work are aimed at the use in practice of business entities, analysts, auditors and scientists studying this issue.

Ім'я користувача:
Моца Андрій Андрійович

ID перевірки:
1011216368

Дата перевірки:
17.05.2022 11:24:17 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
17.05.2022 11:31:46 EEST

ID користувача:
100006701

Назва документа: Дипломна робота М.Н 16.05.2022+

Кількість сторінок: 77 Кількість слів: 15017 Кількість символів: 118434 Розмір файлу: 214.33 KB ID файлу: 1011108711

42% Схожість

Найбільша схожість: 11.2% з Інтернет-джерелом (http://www.2fj.ru/buxgalterskij_uchet_i_audit/oblik_ta_kontrol_finanso).

36.8% Джерела з Інтернету

948

Сторінка 79

13.8% Джерела з Бібліотеки

52

Сторінка 99

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

11